

מימוש זכויות הפרט וחירויותיו במסגרת סדר הדין הפלילי

מאת: מיכאל קירש*

על "סדר הדין הפלילי" מאת משה שלגי וצבי כהן

הקדמה

המחברים המלומדים משה שלגי וצבי כהן זיכו אותנו בשנת 2000, במהדורה שנייה ונרחבת של ספרם "סדר הדין הפלילי", שהתפרסם עוד בשנת 1981 ותרם את תרומתו בשנים שבאו לאחר מכן להעמקת הידע המשפטי של העוסקים בתחום הפלילי.

מאז שנת 1981 חלו שינויים רבים בסדר הדין הפלילי, הן בחקיקה והן בהתפתחות הפסיקה בתחום. שינויים אלה קיבלו ביטוי נרחב במסגרת הספר. חיבורם הנוכחי, פרי עבודה דקדנית ומאומצת, מתפרס על פני 500 עמודים, לעומת המהדורה הראשונה שכללה 271 עמודים בלבד.

חיבורם כולל עשרים ושלושה פרקים: הפרק הראשון הנו מבוא; הפרק השני עוסק בסמכויות בית המשפט. לאחר מכן מתאר הספר את ההליך הפלילי כפי סדרו הכרונולוגי, החל מההליכים הפרלימנאריים של חקירה, חיפוש ותפיסת ראיות, גביית עדויות, מעצרים, ואחרים; בהמשך עוסק הספר בהליכי העמדה לדין, האישום, שמירת ראיות ועיון בהן; לבסוף, מתמקד החיבור בסוגיות הרלוונטיות לניהול המשפט ולבירור האשמה, הערעור ואף עוסק בדיון נוסף ובמשפט חוזר.

מדובר בספר המאגד בתוכו את כל הסוגיות המרכזיות המתעוררות במסגרת הדינים השונים הנכללים בתחומי הדין הפלילי. הספר מציג תפיסה כוללת וערכית בנושא סדר הדין, לצד דיוק ותמצות בתיאור הפסיקה והדין. בכך הוא מספק פתרונות לסוגיות רבות המתעוררות אגב הטיפול בשלבים השונים של הדיון הפלילי.

דרך הכתיבה היא תיאורית וקלה לקריאה ולהבנה. על כן יכול הספר לשמש ללימוד, לעיון ולהדרכה של סטודנטים שטרם עסקו במשפט הפלילי הלכה למעשה, אך בו בעת גם ככלי עזר רב חשיבות לעבודתו של הפרקליט המופיע בבית המשפט, מטעם התביעה, מטעמה של ההגנה או לעבודתו של השופט במשפט הפלילי שכן, למעשה, הספר הוא מדריך ומשמש כ-Manual לסדר הדין הפלילי.

ייחודו של הספר הוא במידת התמציתיות בה הוא מביא את סדר הדין ובה בעת, בלי לגרוע כל עיקר ממידת הבהירות בה מתואר הדין.

עם זאת סבור אני כי חסרים בספר דברי ביקורת של המחברים המלומדים על הדין הקיים, בין הערותיהם על הכרעות הפסיקה

ובין הערותיהם על הוראות החוק, הטעוניהם להשקפתם שינוי. מאידך, אם היה כולל חיבורם הערות באשר לדין הרצוי, ייתכן שהיה בכך כדי לפגום במידת תמציותו ותכליותו של חיבורם. את עיקר דברי בסקירה זו ברצוני לייחד למספר הערות המתייחסות לספר, לדברים שיש בו ולמספר עניינים שאין בו.

המבוא לספר

בפרק המבוא מציגים המחברים את האינטרסים השונים אותם הדיון הפלילי בא לשרת, ואת הצורך להגיע לנוסחה אשר תגשים את מרב האינטרסים האמורים.

המחברים מעמידים בקטע זה תאוריה שלמה וסדורה לפיה סדר הדין הנו מכשיר לבירור האמת ולעשיית הצדק, ואינו מכשיר לחסימת בירור העובדות. סדר הדין אינו מהווה מטרה בפני עצמה, אלא הוא מהווה מכשיר לחקר האמת. כאשר אינטרס בירור האמת מתנגש עם סדרי הדין, הרי שיש במקרה המתאים להגמיש את סדר הדין, במידה והפעלתו הנוקשה אכן גורמת לאי-צדק. תפיסה זו היא המנחה את סדר הדין הפלילי ואת דיני הראיות.

תכליתו העיקרית של סדר הדין הפלילי היא לקבוע את הדרכים והאופנים להבאת חשודים ועבריינים לדין. היינו, סדר הדין הפלילי הוא אמצעי למימושו של הדין הפלילי המהותי. בצד תכליתו זו, מהווה סדר הדין הפלילי כלי חשוב ביותר בהגנה על זכויות וערכים אחרים: הוא מהווה כלי מרכזי בהגנה על זכויותיו של החשוד או הנאשם ובשמירה על חירותו וכבודו; הוא מהווה כלי רב חשיבות לא רק להגנת חשוד או נאשם במקרה קונקרטי, אלא משמש להגנת החברה כולה מפני הרשעת חפים מפשע ומפני השגת הרשעות בדרכים שאינן ראויות למשטר דמוקרטי. יש להדגיש כי המטרה השנייה המתוארת לעיל, אינה נופלת בחשיבותה כל עיקר מהראשונה. ואמנם מוצאים אנו לאורך הספר הוראות רבות השייכות לפי תוכנו למטרה השנייה. למעשה, בדיקה ובחינה של הוראות סדר הדין הפלילי תלמד שליך כל הוראה כללית המעניקה סמכות לצורך השגת הרשעה, תימצאנה הוראות משנה רבות הבאות למנוע שימוש בסמכות זאת באופן בלתי ראוי או במידה העולה על הנדרש. הספר מפרט בכל אחד מפרקיו את ההגנות הניתנות לחשוד או לנאשם, ואת הפרשנות שבתי המשפט נתנו להגנה על זכויותיו של החשוד.

נציין כי סדר הדין הפלילי עבר שינויים רבים, רובם ככולם תוך

* עורך דין במשרד פרטי, לשעבר פרקליט מחוז ירושלים.

אלימות בן משפחה כמשמעותו בחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991.

על כך מבקש אני להעיר כי קשירת המסוכנות בהגדרת העבירה, משיגה למעשה תוצאה דומה לזו שהייתה מושגת באמצעות העיקרון של מעצר עקב חומרת העבירה. יש היגיון רב במעצר כזה אם קיימת הסתברות גבוהה של הרשעה, אולם ככל שהסתברות ההרשעה נמוכה יותר, כן תיגבר הביקורת בגין עילת מעצר זאת. ועוד אוסיף, כי ההצדקה התאורטית לעילת מעצר זו חלשה, שכן סיבת המעצר האמיתית איננה המסוכנות אלא עצם הגשת כתב אישום בעבירה חמורה. בדין הישראלי, אין מצויה סמכות לשלילת חירות עקב מסוכנות בלבד, ובצדק.

זכות העיין וחומר החקירה

המחברים דנים בזכות העיין של הנאשם בחומר החקירה שבידי התביעה הכללית, זכות שנקבעה בסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982¹, אשר תוקן לאחרונה בשנת 1995. העיין בחומר החקירה הוא כלי מרכזי וחיוני בהגנת נאשמים. באמצעות כלי זה ניתנת בידי ההגנה אינפורמציה המאפשרת לה להביא בשלב מאוחר יותר לידיעת בית המשפט את דרך התפתחות החקירה, את הגרסאות השונות של העדים, ובמידת מה להאיר את האופן בו הצטברה והתגבשה האינפורמציה בידי המשטרה, עד הגיעה לכדי הודעות ומוצגים בתיק המשטרה.

J.H. Matteson, Trial of George Jacobs

באופן גיבוס חומר החקירה בידי המשטרה מצויה נקודת תורפה קשה מאוד של ההליך הפלילי. אף שלכאורה לא היה צריך להיות למשטרה כל אינטרס להסתיר מההגנה אינפורמציה כלשהי בדבר דרך השגת הראיות בידי המשטרה. בפועל, כדי להגיע למיצוי מרבי ומוצלח של הליך החקירה, נעשית החקירה בחדרי חדרים, והתוצאה הסופית שלה, היינו, יצירת הודאות משטריות - יוצאת "מכובסת" ו"מגוהצת" כדבעי.

הרחבת מנגנוני ההגנה על חשודים ועל נאשמים. נושאים בולטים בתחום זה הנם סמכויות המעצר וזכות העיין במסמכי התביעה. שני נושאים אלה זכו לסקירה מעמיקה בחיבור שלפנינו.

המעצר

משך שנים רבות נהגה בישראל שיטה שהקלה מאוד על הליכי המעצר, בין במעצר לצורכי חקירה, ובין במעצר עד לסיום ההליכים המשפטיים. עניין זה עורר ביקורת ציבורית רבה. עיון בהחלטות על מעצרים מאותה תקופה לימד, כי במסגרת מעצרים לצורכי חקירה נעצרו חשודים רבים למספר ימים ניכר, וזאת מבלי שהובאו כלל, בסופו של דבר, לדין. עוד התברר כי במעצר עד לסיום ההליכים נקבעה הלכה כי חומרת העבירה כשלעצמה די בה כדי להצדיק מעצר. הלכה זו הייתה אף היא מושא לביקורת ציבורית נוקבת.

בפרק הדן במעצרים מנתחים המחברים את השוני המהותי שהתרחש בנושא זה. הם מסבירים כי התשתית הנורמטיבית לחירות

האזרח ממעצר, הונחה בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, משנת 1992, והיא חוזרת ועולה בהתאמה לחוק-היסוד הנזכר לעיל בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה ומעצרים), תשנ"ר-1996². המחברים מתארים באופן מלא, מפורט, קריא ובהיר את הליכי המעצר השונים, ואת עילות המעצר על פי חוק המעצרים.

החידוש העיקרי שחידש חוק המעצרים הוא בהגדרת עילות המעצר לצורך מעצר עד תום

ההליכים המשפטיים³. החשיבות שבהגדרת העילות הנה בהכוונת בית המשפט ותחמת שיקול דעתו בכל הנוגע למעצר נאשמים. המעצר איננו מקדמה לעונש. המעצר בא למנוע שיבוש הליכי משפט או התחמקות מעונש; ולחלופין תפקידו לענות על חשש שמא יסכן הנאשם את ביטחונו של אדם, ביטחון הציבור, או ביטחון המדינה. אלה הן עילות המעצר לפי חוק המעצרים.

עילת המסוכנות ניתנת להוכחה בכל מקרה לפי נסיבותיו. עם זאת הקים החוק חזקה, לפיה אם הואשם אדם באחת העבירות המנויות בסעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים, הרי שחלה חזקה כי מתקיימת עילת המסוכנות, אלא אם הוכיח הנאשם אחרת. עבירות אלה הן: עבירה שדינה מיתה או מאסר עולם, עבירה של ביטחון כאמור בסעיף 36(ב), עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 למעט עבירה הנוגעת לשימוש עצמי, עבירה שנעשתה באלימות חמורה באכזריות או תוך שימוש בנשק, ועבירת

1. מ' שלמי וצ' כהן סדר הדין הפלילי (2000).
 2. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה ומעצרים), תשנ"ד-1996 (להלן: "חוק המעצרים").
 3. סעיף 21 לחוק המעצרים. עילות אלה מוסברות הסבר היטב גם בעמוד 152 בספר נשוא רשימה זו.
 4. חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החוק").

הביטחון הכללי, כאשר חקירות נאשמים ועדים תועדו במזכרים קצרים וטלגרפיים בתיקי שירות הביטחון הכללי; השוטר גובה ההודעות נכנס לתמונה רק בשלב מאוחר יותר, ולעתים תיעוד חקירת שירות הביטחון הכללי, שקדמה לחקירת המשטרה, נותר עלום וחסוי בתיקי שירות הביטחון הכללי. חומר מתועד זה אף לא מצוי תמיד בידיעת התובע, קל וחומר שאינו מגיע לידיעת הסנגור. לדעתי, צריך היה לבנות כלי מדויק לתיעוד כל חומר החקירה הנוגע למקרה מסוים, שיחייב ויודא מסירת כל חומר החקירה מהמשטרה לתביעה, ובמקרה המתאים גם משירות הביטחון הכללי למשטרה ולתביעה.

הסוגיה השנייה הנה שאלת ריאיון עדי התביעה על ידי הפרקליט. במקרים רבים, ובמיוחד בתיקים מורכבים, נוספת אינפורמציה חשובה לאין ערוך תוך כדי ריאיון העדים על ידי התובע. הפרקליט המייצג את המדינה הוא בדרך כלל בעל מיומנות העולה בהרבה על זאת של השוטר שטיפל בתיק החקירה ובמהלך הריאיון הופך התובע ל"חוקר על" המוסיף ומעבה את תיק החקירה. הדבר נמשך גם תוך כדי התקדמותו של המשפט עת מראיין התובע את עדי גם ביחס להתפתחויות שארעו במהלך המשפט. בידי התובע מתרכז בדרך זו חומר חקירה רב וחדש. במקרים רבים משתמש התובע בחומר זה במהלך עדותם הראשית של עדי התביעה המרואיינים והסנגוריה מוצאת עצמה מופתעת מאינפורמציה נוספת הנשמעת בבית המשפט אשר יש בה כדי לשנות באופן מהותי את מהלך המשפט - מבלי שהיה בכוחה ובאפשרותה להתכונן, לשקול ולעבד חומר זה זמן סביר לפני שמיעת העדות בבית המשפט. מן הראוי שתובע יחויב לתעד אינפורמציה כזאת ולהעבירה לידיעת הסנגוריה. המצב הנוכחי בו מידע רלוונטי למשפט אותו שאב התובע מן העדים העומדים להעיד, נמצא בידי התביעה הכללית בלבד - איננו מצב תקין.

סמכות בתי המשפט

בפרק העוסק בסמכויותיהם השונות של בתי המשפט, הקדישו המחברים דברים לסמכותו הרחבה של בית משפט השלום. במסגרת זאת, התעכבו המחברים באופן לקוני למדי על סמכותו של פרקליט הקבועה בסעיף 51(א)(1)(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, לפיו מסור בידי של פרקליט המחוז שיקול הדעת להעמיד אדם לדין פלילי, בעבירות מסוימות, בבית משפט שלום אף שהסמכות בחוק מסורה לבית משפט מחוזי, ולהיפך. המחברים לא התייחסו לשאלה אם ראוי כי תימסר סמכות כאמור

אשר להחלטה מהו גדרו של "חומר חקירה" - זו היא החלטה קשה, שכן לפי הגישה המרחיבה, אין גבול למעשה להיקף החומר שיכול הביטוי "חומר חקירה" להכיל.

המחברים נכנסו לעובי הקורה בתיאור הקשיים הנוגעים הן להגדרת "חומר חקירה" והן להפעלה ויישום של זכות העיון של הנאשם בחומר החקירה. המחברים מסבירים את הפרוצדורה המתוקנת שנקבעה בשנת 1995 בסעיף 74 לחוק. הם מתארים את עצם זכות העיון בחומר החקירה, ואת מנגנון הביקורת ליישום הזכות שנקבע בסעיף 74 לחוק, המאפשר הגשת בקשה לבית משפט להורות לתובע להראות חומר שלא ניתנה אפשרות לעיין בו ושלטענת הנאשם הנו "חומר חקירה". הספר מסביר כי חומר חקירה כולל הודעות עדים, מסמכים, ומוציגים. "חומר חקירה" כולל חומר שהוא "לטובת" התביעה כמו חומר שהוא "לרעתה". המחברים מדגישים את החשיבות של מסירת כל החומר לידי הנאשם וכן את חובת התביעה לגלות לסנגוריה דבר קיומו של חומר נוסף בתיק החקירה, שהוא חומר חסוי, אף אם סבורה התביעה שאין היא יכולה לאפשר את העיון בו.

ברצוני להדגיש כי ההליך שהתחדש בסעיף 74(ב) לחוק, המאפשר הגשת בקשה כזאת לבית המשפט, שיפר במידה ניכרת את מצבה של ההגנה, אף שעדיין קיים בידי התביעה כוח רב ביותר, מכיוון שבדרך כלל אין לסנגוריה מידע מהו החומר שלא נמסר לעיון הנאשם. במקרים כאלה אין בכוחה להגיש בקשה מתאימה לבית המשפט.

שני נושאים שלא פותחו די הצורך בספר בנושא זה נוגעים לחומר העשוי להיחשב חומר חקירה ולעתים אינו מגיע לידיעת הסנגוריה: מקרה אחד מתייחס למידת פיזורו של חומר חקירה בתיקים או בארכיבים שונים במשטרה, ואף במוסדות אחרים, שכלל אינם מגיעים לידיעתו של התובע, וודאי שאינם מגיעים

לידיעת הסנגור; המקרה השני מתייחס לאינפורמציה המצטברת אצל התובע בעקבות מפגשים וחקירות שהוא מקיים עם עדי התביעה לפני העלאתם לדוכן העדים. נדון בשני מקרים אלה להלן. באשר לסוגיה הראשונה - הניסיון מלמד כי המשטרה מעבירה לתביעה הכללית אך ורק את החומר הפורמלי המגובש בהודעות ובמוציגים שנתפסו. במקום שבוצעו פעולות מודיעיניות כאלה ואחרות, ובמיוחד כאשר אלו לא הניבו תוצאה משביעת רצון מבחינת המשטרה - נשארתי האינפורמציה בארכיון המשטרתי, והתובע כלל אינו יודע על קיומה. התופעה מתרחשת לא פעם עת נערכות האזנות סתר.

תופעה זו עלולה לקרות גם בחקירות שהחלו על ידי שירות

במתן הסעד האזרחי ואין צורך בקיומו של סעד פלילי במקביל לו. בפועל, הקובלנה הפרטית הפכה לסוג של בירור סכסוך אזרחי, כאשר הקובל חוסך את תשלום האגרה ואת הליכי הביניים בהליכים אזרחיים. בין הליך זה ובין האינטרסים וההליכים העומדים ביסוד ההליך הפלילי אין ולא כלום.

שאלת מקומו ומיקומו של הקרבן במסגרת ההליך הפלילי היא שאלה נכבדה וראוי שיימצא לה פתרון כולל. הקובלנה הפרטית אינה נותנת תשובה לסוגיה זו. היא נותנת כוח מיוחד לקובלים ברשימת עבירות מסוימת. היא מאפשרת נקיטת הליך פלילי שהמטרה האמיתית של הקובל הנה בדרך כלל פיצוי כספי או סעד הצהרתי, וזאת בדרך מקוצרת החוסכת אגרה.

היעדר התייחסות להנחיות היועץ המשפטי לממשלה ולהנחיות פרקליטת המדינה

מאחר שספר זה, כך אני מניח ומקווה, ילווה את עורכי הדין והשופטים העוסקים במשפט פלילי בעבודתם השוטפת והיומיומית, נראה לי כי היה רצוי לנצל את ההזדמנות ולהוסיף לספר-מדריך זה התייחסות לסדרי הדין המתחייבים מהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, ומהנחיות פרקליטת המדינה. אלה כידוע, אינן זוכות לפרסום ראוי. בהוראות אלה יש משום השלכה על סדרי הדין הפליליים שכן התובעים המייצגים את המדינה בהליך הפלילי, מחויבים לנהוג על פי אותן הוראות, ואילו על השופטים והסנגורים לבחון בכל מקרה ומקרה הבא בפניהם, אם הדבר אכן נעשה. לאי-מילוי אחר הוראות אלה, עלולה להיות נפקות מרחיקת לכת בכל הקשור להתנהלותו של ההליך הפלילי.

לשם המחשה אציין מספר הוראות שמן הראוי היה לעמוד עליהן: הנחיית היועץ המשפטי לממשלה (מס. 50.008) לפיה במספר מקרים המפורטים בהנחיה על תובע להצטייד בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה לצורך הגשת כתב אישום; הכללים הנוגעים לאישור יועץ משפטי לממשלה הנדרש לצורך העמדה לדין פלילי של עורך דין, ראש ראשות מקומית, קטין והוראות בעניינים נוספים בהקשר זה; הנחיות הנוגעות לעריכת שימוע ומי זכאי לו; הנחיות בכל הנוגע לעדי מדינה, והנחיות אחרות.

לסיכום

הספר שבפנינו הנו נכס רב ערך לכל הנזקקים למדריך לסדר הדין הפלילי. הוצאת המהדורה הנוכחית בשעה זו היא מבורכת. למעשה חסרה מהדורה נוספת מזה זמן רב, אך דחיית הוצאתה אפשרה לכלול בה את כל חידושי החקיקה והפסיקה המאוחרים, שכידוע הביאו לשינויים משמעותיים בסדר הדין הפלילי ♦

5. בש"פ 3503/91 שוברט נ' צפריד, פ"ד מו(4) 136.

בידיו של פרקליט המחוז; ואף אם ראוי הדבר, כיצד מופעלת הסמכות הלכה למעשה; האם קיימים קריטריונים להם מחויב פרקליט המחוז? שאלות אלה, הן בעיני כבודות משקל. לשאלה הראשונה אשיב, כי להשקפתי אין מקום למסור בידיו של תובע, נכבד ובכיר ככל שיהיה, את הסמכות לקבוע מהו הפורום בו יועמד נאשם לדין. הפורום שנקבע יכול ללמד על מידת החשיבות הציבורית שיש לייחס למקרה מסוים. עצם העמדתו לדין של אדם בבית משפט מחוזי במקום בבית משפט שלום, יש בה כדי לאותת על מידת החומרה שיש לראות במעשה המיוחס לו. לא ראוי בעיני כי הכרעה רבת משקל כאמור, תוכרע על ידי תובע, כאשר חברו במחוז שיפוטי אחר עלול להכריע אחרת. דרך זאת של הכרעה מקפלת בחובה פגיעה אפשרית בעקרון השוויון בפני החוק. העמדה לדין צריך שתהיה בה אחידות. צריך שהפורום בו יועמד אדם לדין יהיה ידוע וקבוע מראש לגבי כל עבירה ועבירה, ולא יוחלט על כך בדיעבד, לאחר ביצוע של עבירה במקרה קונקרטי. אחידות זו תהא מושגת אם החוק, והוא בלבד, יכריע מהו הפורום בו יועמד לדין אדם החשוד בביצוע עבירה פלוגית. אשר לשאלה השנייה, והיא אופן הפעלת הסמכות הלכה למעשה. בעניין זה לא פרטו המחברים מהי הפרקטיקה הנהוגת, אם אכן ניתן לתאר פרקטיקה שיש בה אחידות בין מחוז למחוז. כמו כן לא הזכירו המחברים את הנחיות פרקליטת המדינה בנושא זה, הנחיה מספר 1.5 העוסקת ב"הפעלת שיקול דעת פרקליט המחוז בקשר להגשת כתבי אישום בבית המשפט המחוזי או בבית משפט השלום". אף שפרקליטת המדינה מנתה שיקולים שיהיו לעוזר לפרקליט המחוז בהחלטה בנושא, ויש לדבר תרומה חיובית בעיני, עדיין אין בכך די ויש למסור תפקיד זה, כאמור, למחוקק.

הקובלנה הפרטית

נושא הקובלנה הפרטית נכלל בספר בפרק הדין וייצוגם. המחברים מסבירים את ההצדקה לקובלנה הפרטית בכך שהיא באה להבטיח כי אזרח יבוא על סיפוק זכויותיו לגבי עבירות מסוימות בלי להיות תלוי בעמדת המדינה וכי המסגרת חשובה במיוחד כערובה בידי אנשים שאין ידם משגת לנקוט בתרופות אזרחיות.

הסכנה שההליכים ינוצלו לרעה אינה קיימת להשקפתם וזאת משום שבידי היועץ המשפטי לממשלה הסמכות לעכב הליכים. בעניין זה מצטטים המחברים את בש"פ 3503/91 שוברט נ' צפריד⁵ ומקבלים עמדה זו ללא כל הסתייגויות.

כשלעצמי אני מטיל ספק רב בצידוק לקיומו של הליך הקובלנה הפרטית, זאת משום שסוגיה זו סובלת מעירוב תחומים. לדידי, על סמכות ההעמדה לדין להיות בלעדית לרשות ממשלתית מוסמכת, שתחילת על הגשת כתב אישום באופן ענייני, לפי קריטריונים ברורים, ובלא שתהא נגועה באינטרס אישי בתוצאות המשפט. מתן האפשרות לאדם פרטי, להעמיד לדין פלילי את חברו, עמו יש לו בדרך כלל סכסוך אזרחי, מקנה כוח רב ומיותר לאותו צד. לדעתי די